

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. I. 20.842/2010/7. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Győrfi Ügyvédi Iroda (címe) ügyintéző: Dr. Győrfi Attila (ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű, II.rendű felperes neve (címe) II. rendű és III.rendű felperes neve (címe) III. rendű felpereseknek, a Minisztérium Igazságügyi és Szolgáltatási Főosztály Jogi Képviselési Osztály (címe, ügyintéző: Dr. H. Z. jogtanácsos) által képviselt I.rendű alperes neve I. rendű és a Dr. V. Zs. A. által képviselt II.rendű alperes neve (címe) II. rendű alperesek ellen kártalanítás és kártérítés iránt indított perében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2010. október 13-án meghozott 3. P. 20.757/2010/10. számú részítélete ellen a felperesek részéről 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - a 2011. április 21-én megtartott nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

részítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 15 nap alatt 69 137 (Hatvankilencezer-egyszázharminché) Ft másodfokú perköltséget, az államnak - külön felhívásra - 150 000 (Egyszázötvenezer9 Ft fellebbezési illetéket. A II-III. rendű felperesek és az I. rendű alperes egymás viszonylatában maguk viselik a saját másodfokú perköltségüket.

Ez ellen a részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A hivatalos személy által fontosabb ügyben kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt a felperesek és társaik ellen indult büntetőeljárásban a felperesek 2002. október 21. napjától 2002. október 24. napjáig őrizetben (az I. és III. rendű felperesek 2002. október 24. napjától 2002. október 30. napjáig házi őrizetben), 2002. október 30. napjától 2003. február 10. napjáig előzetes letartóztatásban voltak, 2003. február 11. napjától 2003. július 28. napjáig pedig lakhelyelhagyási tilalom alatt álltak. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság - a Debreceni Ítéltábla 2007. március 5-én meghozott Bf. II. 64/2007/4. sorszámú hatályon kívül helyező végzése folytán - megismételt eljárásban a 2009. május 14. napján hozott 6. B. 346/2007/23. szám alatti ítéletében a felpereseket felmentette az ellenük (I. rendű felperes esetében 1 rendbeli, II. rendű felperes esetében 2 rendbeli, III. rendű felperes esetében 3 rendbeli) hivatalos személy által fontosabb ügyben kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntette miatt; az I. rendű felperest az ellene 1 rendbeli hivatali visszaélés büntette miatt; a III. rendű felperest az ellene 12 rendbeli szerzői jogok megsértésének vétsége miatt emelt vádak alól, ugyanakkor az I. rendű felperest bűnösnek mondta ki 1 rendbeli lőszerezéssel visszaélés vétségében, és ezért pénzbüntetésre ítélte. Ez az ítélet a Debreceni Ítéltábla Bf. II. 537/2009/9. számú ítélete alapján mindhárom felperes vonatkozásában 2010. január 6. napján jogerőre emelkedett.

A felperesek a 2010. február 24. napján benyújtott keresetükben az I. rendű alperest „A büntetőeljárásról” szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 580. §-a (1) bekezdésének II. a) és b) pontjai, és 584. §-a alapján kártalanítás jogcímén az I. és III. rendű felperesek javára személyenként 2 500 000 Ft, a II. rendű felperes javára 3 500 000 Ft nem vagyoni kártalanítás és kamatai, a II. rendű alperest pedig a Be. 582. §-ának (1) bekezdése és a Ptk. 339. §-a alapján kártérítésre kérték kötelezni.

Az I. rendű alperes a nem vagyoni kártalanítás iránti igény jogalapját a II. és III. rendű felperes esetében elismerte, az előzetes letartóztatással összefüggésben a nem vagyoni sérelem tényét a köztudomás alapján elfogadhatónak látta. A kártalanításnak a keresetben a II-III. rendű felperesek vonatkozásában érvényesített összegét azonban eltúlzottnak tartotta, és a köztudomás alapján megítélhető nem vagyoni károkon felüli károk vonatkozásában az okozati összefüggés, illetve a bizonyítottság hiánya miatt a kereseteket elutasítani kérte.

Az I. rendű felperes keresetét az I. rendű alperes teljes egészében kérte elutasítani, vitatva a követelés jogalapját. Védekezése szerint az I. rendű felperes előzetes letartóztatásának elrendelésére több bűncselekmény miatt indult nyomozás során került sor, amelyek közül egyben - a lőszerezéssel visszaélés vétségében - a bíróság az I. rendű felperest bűnösnek mondta ki, és elítélte. Miután ezáltal az I. rendű felperes felmentése nem volt teljes körű, számára a Be. 580. §-a (1) bekezdésének II. a) pontja alapján az előzetes letartóztatásért kártalanítás nem jár, továbbá a lőszerezéssel visszaélés vétségének alapos gyanúja esetén - szabadságvesztéssel büntetendő cselekmény lévén - előzetes letartóztatásnak helye lehet, a büntetőeljárás egységének elve alapján az I. rendű felperessel szemben elrendelt kényszerintézkedés semmiképpen sem tekinthető alaptalanul elrendeltnek, figyelemmel arra is, hogy az előzetes letartóztatásban töltött időt a bíróság a jogerős ítéletében a büntetésébe beszámította.

Az elsőfokú bíróság a - bizonyítási eljárást követően - 10. sorszám alatt hozott részítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a II. és III. rendű felpereseknek 15 nap alatt külön-külön 1 500 000 Ft kártalanítást és annak a 2010. február 24. napjától járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint a részükre együttesen 180 000 Ft perköltséget. A II-III. rendű felperesek kártalanítás iránti keresetét ezt meghaladó részében, míg az I. rendű felperes kártalanítás iránti keresetét teljes egészében elutasította. Kötelezte az I. rendű felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 15 napon belül 75 000 Ft perköltséget, az államnak külön felhívásra 150 000 Ft eljárási illetéket. A részítélet rendelkezést tartalmazott arra vonatkozóan is, hogy a II. és III. rendű felpereseknek a pervesztességükhöz igazodó perköltség és illeték fizetésére kötelezését az elsőfokú bíróság mellőzte.

A részítélet indokolásában megállapított - a fellebbezés elbírálása szempontjából lényeges - tényállás szerint a felperesek a "**X**" tiszthelyetteseiként a "**ny-i x**" hivatásos állományában teljesítettek -, illetőleg továbbiakban is teljesítenek - szolgálatot. Őrizetbe vételükre - 2002. október 21. napján - hivatali bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja miatt került sor. Az I. rendű felperesnél az **Y.**, szám alatti lakásán 2002. október 15-én házkutatást tartottak, és ott 10 db 9 mm-es Parabellum pisztolytöltényt és 1 db 7,62-es kaliberű 39 M puskatöltényt találtak, amely lőszer tartására engedéllyel nem rendelkezett. A házkutatás során az I. rendű felperestől lefoglalásra került továbbá 1 db 7,62-es kaliberű 39 M mintájú puskatöltény-lőszer is, melynek tartását jogszabály tiltja.

A 2002. október 30. napján elrendelt és 2003. február 10-ig összesen 111 napig tartó előzetes letartóztatását az I. rendű felperes mindvégig a Rendőrkapitányságon kialakított fogdában töltötte kétszemélyes cellában, ahol hozzátartozói csak havonta egyszer látogathatták, de testvére nem mehetett be hozzá. A kötelező séta alatt más őrizeteseiktől szóbeli atrocitásban részesült. Szabadlára kerülése után 2003. augusztus 1. napjával korábbi munkáltatójánál dolgozott tovább, új állomáshelyre vezényelték.

A II. rendű felperest őrizetesként aRendőrkapitányság fogdjában, előzetes letartóztatottként a..... Büntetés-végrehajtási Intézetben tartották fogva. Négyfős cellában került elhelyezésre, olyan társakkal, akik többsége már többszörösen elítélt volt. Előzetes letartóztatásban lévő társai és rabtársai tudták, hogy a II. rendű felperes-os, ezért a körlet rendben tartását, stb., végig vele végeztették (csicskázatták). Az előzetes letartóztatásban lévőknek is alanyi jogon járó séta alkalmával mind a vele sétálóktól, mind az ablakban őket figyelő raboktól, illetve előzetes letartóztatásban lévőktől a kényszerintézkedés egész idő tartama alatt szóbeli atrocitásban részesült.

A III. rendű felperes őrizetesként, majd előzetes letartóztatása első hónapjában a Rendőrkapitányság fogdjában, azt követően a Büntetés-végrehajtási Intézetben töltötte a szabadságelvonással járó időt. Négy személyes cellában helyezték el, társai többszörösen büntetett előéletűek voltak erőszakos cselekmények miatt, akik folyamatosan használták a személyes tárgyait (pulóver, mosdószer) és kiközösítették maguk közül, mert besúgónak tartották. Cellatársai magatartása kiszámíthatatlan volt, az előzetes letartóztatás során kapott csomagjait megdézsmálták. A fogvatartás körülményeire tekintettel nem engedte, hogy gyermeke a bv-intézetben meglátogassa. Szabadulása után

azonnal munkaviszonyba állt, majd a cs-i állomáshelyre történt kihelyezés után visszakerültra, ahol irodai munkát végez.

Az elsőfokú részítélet utalt arra, hogy a Be. 580-584. §-ai alapján igényelhető kártalanítás és a Ptk. alapján kérhető kártérítés iránti keresetek önállóan is elbírálhatók voltak, nem volt jogszabályi akadálya annak, hogy az objektív helytállási kötelezettséget tartalmazó kártalanítási keresetet a Pp. 213. § (2) bekezdése alapján meghozott részítéletével bírálja el, míg az alperesek elleni kártérítési kereset tárgyában a per továbbra is folyamatban maradjon.

A kártalanítási igény jogalapjának fennállását az elsőfokú bíróság a II. és III. rendű felperesek keresete vonatkozásában az I. rendű alperes elismerése alapján állapította meg, az I. rendű felperes a kártalanítás iránti keresetét azonban, vizsgálatának eredményeként jogalap nélkülinek ítélte. Ezzel összefüggésben az ítélete indokolásában kifejtette, hogy a Be. 580. §-a (1) bekezdésének II. a) pontja - a kereset benyújtása időpontjában hatályos - rendelkezése az előzetes letartóztatásért, házi őrizetért járó kártalanításhoz objektív feltételként a terhelt felmentését, vagy vele szemben a nyomozás megszüntetését írja elő. A jogszabályhely helyes értelmezése szerint ezért a kártalanítás iránti igény jogalapjának elbírálásánál csak annak van jelentősége, hogy a büntetőeljárás eredményeként nyomozást megszüntető vagy felmentő döntés született-e. Miután maga a törvény sem tesz különbséget abban, hogy valamennyi vádpont alól fel kell-e menteni a terheltet, vagy csak a fővádpont alól, az adott esetben nincs jelentősége annak, hogy az I. rendű felperest csak a lőszerezéssel való visszaélés vétségében mondták ki jogerősen bűnösnek, és a többi vádpont alól felmentették. A kártalanítási igényt elbíró polgári bíróság kötve van a büntetőbíróságnak az I. rendű felperest elítelő jogerős határozatához, amelyre tekintettel a kártalanítás iránti igény a Be. 580. §-a (1) bekezdésében meghatározott törvényi feltétele (a felmentő határozat) hiányzik.

Rámutatott az elsőfokú bíróság arra is, hogy a Be. 2006. évi LI. törvénnyel módosított 580. §-ának (1) bekezdése szerinti kártalanítási feltételek az I. rendű felperes vonatkozásában azért sem állnak fenn, mert vele szemben pénzbüntetést szabtak ki, és ennek napi tételei száma nem haladja meg az előzetes letartóztatásban, őrizetben töltött időszakot, tehát nem áll fenn az a feltétel, hogy a jogerős ítélet szerinti büntetés mértékét meghaladóan szenvedett el kényszerintézkedést.

A II. és III. rendű felperesek keresetének részben helyt adó döntés indokolása szerint a vonatkozásukban az előzetes fogvatartásukkal és házi őrizetükkel okozati összefüggésben csak olyan, a fogvatartással köztudomásúan szükségképpen együtt járó, és a személyi szabadság korlátozásán túl a börtönviszonyok által előidézett fizikai és pszichikai hátrányokat, valamint a szabadulást követő életvitelben is jelentkező pszichikai terheket talált megállapíthatónak, amelyeknek kompenzálása magának a törvény által biztosított kártalanításnak a rendeltetése. Az így keletkezett személyi hátrányok kiegyenlítésére személyenként 1 500 000 Ft-ban talált megállapíthatónak. Ez a nem vagyoni kárpótlás a II-III. rendű felperesek személyét a jogellenes fogvatartás miatt ért lelki és szellemi hátrányok kompenzálására alkalmas.

Az elsőfokú bíróság részítélete ellen az I., II. és III. rendű felperesek egyaránt fellebbeztek, valamennyien a részítélet megváltoztatása és az I. rendű alperesnek az I.

rendű felperes javára történő a kereset szerinti marasztalása, a II. és III. rendű felperesek javára megállapított kártalanítási összegnek pedig a keresetük szerinti összegre történő felemelése iránt.

Az I. rendű felperes arra hivatkozott, hogy téves az elsőfokú bíróságnak az a jogértelmezése, miszerint a büntetőeljárás szabályaira tekintettel felmentő ítélet esetén jár csak kártalanítás, mert ilyen álláspont érvényesülése esetén súlyos jogsérelmek kárpótlás nélkül maradnának, ami ellentétes a kártalanítás jogintézményével. Érvelése szerint jelen esetben az a tény, hogy a nyomozóhatóság - élve a Be. 72. §-ában az ügyek egyesítésére vonatkozó lehetőségével - az I. rendű felperes ellen a felperes ellen a vesztegetés büntette és a lőszerral visszaélés vonatkozásában egy eljárásban folytatta le a nyomozást, nem változtatott azon, hogy önálló ügyekről van szó, és nem változtatta meg „a magatartások és személyek vonatkozásában az önálló eljáráshoz, az ügyek önálló elbírálásához való jogot”. A Be. 580. §-a (1) bekezdésének II. a) pontja helyes értelme alapján ezért az adott esetben az ügyek egyesítésétől függetlenül is azt kellett vizsgálni, hogy az előzetes letartóztatás alapjául szolgáló bűncselekmény tekintetében megtörtént-e a felmentés. E szempontok alapján pedig az I. rendű felperessel szemben is felmentő ítélet született. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ettől eltérő jogértelmezése ellentétben áll a kártalanítás jogintézményét megteremtő jogalkotói szándékkal.

A fellebbezés értelmében - figyelemmel arra is, hogy az I. rendű alperes annak jogalapját elismerve a II-III. rendű felpereseknek járó kártalanítási összegére konkrétan soha nem nyilatkozott - a II. rendű felperes vonatkozásában igényelt 3 500 000 Ft, s a III. rendű felperes részéről követelt 2 500 000 Ft kártalanítási összeg sem eltúlzott, arányban áll az általuk a jogellenes fogvatartással elszenvedett, az általánost bizonyítottan jóval meghaladó hátrányokkal.

Az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján - fellebbezés hiányában - nem érintette az I. rendű alperest a II-III. rendű felperesek javára kártalanítás megfizetésére kötelező részítéleti rendelkezést.

Az I. rendű felperes keresetét teljes egészében, a II-III. rendű felperesek keresetét pedig részben elutasító részítéleti rendelkezések ellen előterjesztett felperesi fellebbezést nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság részítéletének az I. rendű felperes keresetét teljes egészében, a II-III. rendű felperesek keresetét részben elutasító rendelkezése érdemben törvényes és megalapozott. A felperesek fellebbezésében felhozottak nem voltak alkalmasak az elsőfokú részítélet megváltoztatására vagy hatályon kívül helyezésére.

A részítéletben megállapított tényállást és a kereseti kérelmeket egészben, illetőleg részben elutasító rendelkezések ténybeli indokait azonban az ítélet tábla - figyelemmel a fellebbezésben felhozottakra - részben helyesbítette, és kiegészítette a következők szerint:

A II. rendű felperes 2002. október 21. napjától 2002. október 24. napjáig őrizetben, 2002. október 30. napjától 2003. február 10. napjáig előzetes letartóztatásban volt, majd 2003. február 11. napjától 2003. július 28. napjáig lakhelyelhagyási tilalom alatt állt.

A részítéletének indokolásában az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy a felperesek által a jelen perben érvényesített, a büntetőeljárással összefüggő kártalanítási és kártérítési

igényeknek nem azonos a jogalapja; közöttük nem áll fenn érvényesítési rangsor vagy sorrend (EBH 2008. 1778).

A felperesek kártalanítás iránti igényének anyagi jogi feltételeit, esedékességét, az igényérvényesítés anyagi jogi hátterét a Be. határozza meg, mely rendelkezések - a Ptk. általános szabályozási elvével szemben - kötelező erejűek, azoktól eltérni csak jogszabály kifejezett megengedő rendelkezése alapján lehet. A Be. 582. §-ának (2) bekezdése alapján a kártalanítás az ítélet jogerőre emelkedésével válik esedékessé, ennél fogva a kártalanítás anyagi jogi feltételei az ítélet jogerőre emelkedésekor hatályos eljárási szabályok alapján ítélandók meg. A jelen esetben a felperesek keresetében hivatkozott büntetőítélet a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 6. B. 346/2007/23. számú ítéletének (a Debreceni Ítéltábla Bf. II. 537/2009/9. számú ítélete folytán bekövetkezett) jogerőre emelkedésekor, 2010. január 6-án hatályos Be. 580. §-a (1) bekezdésének II. a) pontja szerint kártalanítás jár az előzetes letartóztatásért, a házi őrizetért és az ideiglenes kényszergyógykezelésért, ha a bíróság a terheltet felmentette.

A (2) bekezdés értelmében pedig ha a bíróság a terhelt bűnösségét jogerős határozatában megállapította, kártalanítás jár az előzetes letartóztatásért és a házi őrizetért, ha annak tartama meghaladja a jogerősen kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek számát (c/ pont).

A felperesek előzetes letartóztatását a Városi Ügyészség 2002. október 24-én előterjesztett B. 7254/2002. számú indítványának megfelelően hivatalos személy által fontosabb ügyben kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntette és más bűncselekmények, az I. rendű felperes vonatkozásában lőszerral visszaélés büntettének alapos gyanúja miatt is elrendelték. A végzés indokolása szerint - az akkor még hatályban volt - „A büntetőeljárásról” szóló 1973. évi I. törvény (régi Be.) 92. §-a (1) bekezdésének b) pontjában írt előzetes letartóztatási ok azért állt fenn, mert a nyomozás kezdeti stádiumban volt, a gyanúsításban szereplő bűncselekmények jellegére, a résztvevők számára tekintettel fennállt annak reális veszélye, hogy a gyanúsítottak szabadlábon hagyásuk esetén összebeszélhének, tanúkat befolyásolnának, és ezáltal a büntetőeljárás sikerét megghiúsítani, megnehezíteni törekednének.

Az I. rendű felperes és vádlott társai ellen a Debreceni Ítéltábla Bf. II. 537/2009/9. számú ítéletével zárult büntetőeljárás tehát az I. rendű felperes ellen - más bűncselekmények mellett - lőszerral visszaélés bűncselekmény megalapozott gyanúja miatt is indult. A Debreceni Ítéltábla Bf. II. 537/2009/9. számú ítélete folytán jogerős 6. B. 346/2007/23. számú ítéletében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság az I. rendű felperest (mint III. rendű vádlottat) bűnösnek találta a Btk. 263/A. §-a (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott, de a (4) bekezdésének c) pontja szerint minősülő és büntetendő 1 rendbeli lőszerral visszaélés vétségében, ezért őt 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy 1 napi tétel összegét 200 Ft-ban állapította meg. Az így kiszabott 40 000 Ft pénzbüntetésbe a 2002. október 21. napjától 2003. február 10. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította, így 113 napot megfizetettnek tekintett.

Mindebből következően az adott tényállás alapján - a fellebbezés érveléseivel szemben - helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I. rendű felperessel szemben folyamatban volt büntetőeljárás nem felmentéssel végződött, az előzetes letartóztatásának ideje pedig beszámításra került és nem haladta meg a reá kiszabott pénzbüntetés napi

tételeinek számát, ezért az I. rendű felperes irányában az I. rendű alperes kártalanítási kötelezettséggel nem tartozik.

A II. és III. rendű felperesek az I. rendű alperes marasztalása összegének 3 500 000 Ft-ra, illetőleg 2 500 000 Ft-ra történő felemelése iránti fellebbezési kérelmük indokolásaként pusztán arra hivatkozhattak, hogy a köztudomásúan ismert hátrányokon túlmenően jóval nagyobb sérelmek érték őket.

A kialakult bírósági gyakorlat következetes abban, hogy a Be. 580. §-a (1) bekezdésének II. a) pontjára alapított kártalanítási igény esetén a szabadságelvonás és az ennek során elszenvedett sérelmek a Pp. 163. §-ának (3) bekezdése alapján külön bizonyítás nélkül, a köztudomás szerint is nem vagyoni kárpótlást megalapozó hátrányt okoznak. Az általános mértéket meghaladó és a vagyoni kárpótlás összegének meghatározásánál külön értékelést igénylő további sérelmeket azonban a perben bizonyítani kell. Az ítélkezési gyakorlat szerint a szabadságelvonással rendszerint együtt járó hátránynak tekintendők az előzetes letartóztatás ideje alatt a büntetés-végrehajtási intézetben való elhelyezésből adódó pszichés megterhelést is jelentő fizikai kényelmetlenségek, a börtönviszonyokra jellemző kényszerű összezártság és kiszolgáltatottság, olykor még atrocitások is, a családtól elszakadás, a velük való kapcsolattartás lehetőségnek korlátozottsága, a munkahelyen és a lakókörnyezetben az előzetes letartóztatás hírének elterjedése és ezzel összefüggésben a társadalmi értékítélet kedvezőtlenebbé válása, és hogy a mindezek folyamán elszenvedett sérülések a szabadulást követő életvitelben, az elhelyezkedésben és a munkavégzésben is hátrányt jelentenek.

Alaptalanul támadta a II-III. rendű felperesek fellebbezése az elsőfokú bíróság részítéletét arra hivatkozással, hogy a jogellenes fogvatartás miatt általánosan ismert testi és pszichikai hátrányokon túlmenő, azokat jóval meghaladó hátrányok bekövetkezését bizonyították, amelyek indokolják a javukra megállapított kártalanítás összegének a kerestükben igényelt összegre való felemelését.

A II. és III. rendű felperesek a perben nem bizonyították azt, hogy esetükben az előzetes fogvatartás az átlagosnál súlyosabb, tartós vagy visszafordíthatatlan, orvosi szempontból is diagnosztizálható fizikai vagy pszichikai sérelmet okozott volna. A kapcsolattartás nehézségei, a baráti kapcsolatok beszűkülése pedig a szabadságelvonással szükségszerűen együtt járó fizikai és pszichikai terhek körét nem haladja meg, ezért a kártalanítás összegének megállapításánál is a köztudomást meg nem haladó sérelmekként voltak figyelembe vehetők.

A kártalanítás összegének megállapításakor a mérlegelése során az elsőfokú bíróság által megfelelően értékelt, a fogvatartással általában együtt járó tényeken kívül az ítélőtábla értékelte azt is, hogy az előzetes letartóztatás alatti elhelyezés körülményei köztudomásúként elfogadható hátránynak tekintendők, s figyelemmel volt arra is, hogy a II-III. rendű felperesek fegyveres testület tagjaként kerültek előzetes letartóztatásba, ahol ebből az okból további megkülönböztetések és hátrányok érték őket. A Be. 580. §-a alapján az ítélkezési gyakorlatban kialakult álláspont szerint ugyanis köztudomású az is, hogy ha egy „egyenruhás” testülethez tartozó személy kerül büntetés-végrehajtási intézetbe, a bent tartózkodók körében éppen e tényből fakadóan nem azonos a megítélése a többi fogvatartottal, ebből adódóan köztudottan többlethátrányok érhetik. Mindezekkel

együtt is helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártalanítás összegét a II-III. rendű felperes vonatkozásában személyenként 1 500 000 Ft-ban.

A felperesekhez hasonlóan a "X" tagjaként elszenvedett fogvatartásért a felperesekét jóval meghaladó, közel 6 hónapi előzetes letartóztatás miatt a Debreceni Ítéltábla a Pf. I. 20.235/2010/4. számú ítéletével kamat nélkül 3 000 000 Ft; közel 6 hónapi előzetes letartóztatásért a Pf. I. 20.407/2010/7. számú ítéletében 2008. augusztus 19-től járó kamatfizetési kötelezettséggel 2 500 000 Ft; a felperesekével közel azonos időtartamú, 3 hónapi előzetes letartóztatásért és kórházi kezeléssel járó pszichiátriai gondozás elszenvedése miatt a Pf. I. 20.085/2010/5. számú ítéletével 2 000 000 Ft; míg két hónapi előzetes letartóztatás miatt többlettényállás nélkül a Pf. I. 20.373/2010/6. számú ítéletével 600 000 Ft kártalanítást állapított meg.

Az eltérő tényállásokra tekintettel tehát az elsőfokú bíróság jelen ügyben hozott részítélete megfelelt az egyediesítés és az arányosság szempontjainak is.

Mindezek alapján az ítéltábla a Pp. 213. § (2) bekezdése szerint maga is részítéletet hozva az elsőfokú bíróság részítéletének fellebbezett részét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az előzőekben leírt indokbeli kiegészítésekkel helybenhagyta.

A felperesek fellebbezése nem vezetett eredményre. Az I. rendű felperes a fellebbezési eljárásban is (mind a kereset jogalapjának, mind az összecszerűség tekintetében) teljes pervesztes lett. Ezért az ítéltábla a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján őt kötelezte az I. rendű alperes javára jogtanácsosi munkadíjból eredő másodfokú perköltsége megfizetésére, amelynek összegét - 2 500 000 Ft fellebbezési érték alapulvételével - „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése szerint 62 500 Ft-ban állapította meg, amelyhez hozzászámította a másodfokú tárgyaláson való megjelenésért felszámított, a felperesek által elfogadott 19 912 Ft összegű útiköltség 1/3 részét, 6 637 Ft-ot.

„Az illetékekről” szóló többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. §-a (1) bekezdésének I) pontja szerint a tárgya alapján illetékfeljegyzési jogot biztosító perben a II-III. rendű felperesek kártalanítás iránti keresete nem volt nyilvánvalóan eltúlzott. Ezért az ítéltábla a másodfokú eljárásban alkalmazhatónak találta az Itv. 62. §-ának (2) bekezdését, és mellőzte a II-III. rendű felpereseknek az általuk - illetékfeljegyzési joguk folytán - előzetesen le nem rótt, feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére kötelezését, míg a Pp. 81. §-ának (1) bekezdésének második fordulatát is alkalmazhatónak találva határozott úgy, hogy a II-III. rendű felperesek és az I. rendű alperes egymás viszonylatában viselik a saját másodfokú perköltségeiket.

A másodfokú eljárásban is teljes pervesztes I. rendű felperest az illetékfeljegyzési joga folytán helyette az állam által előlegezett, az Itv. 46. §-ának (1) bekezdése szerinti mértékű fellebbezési eljárási illeték megfizetésére pedig a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-a (2) bekezdése és 15. §-a (1) és (3) bekezdése alapján kötelezte.

D e b r e c e n, 2011. április hó 21. napján.

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Riczu András s.k. előadó bíró, Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő